

Nečekaná změna zákona a horko, i to může změnit podnikatelské záměry

Text: Alexandra Mostýn

Firma LUX-PTZ se v Chorvatsku prosadila například balíkovacími lisy.

ces činí náročnější na technické podklady a časově ho prodlužuje. Důležité jsou i bezchybně připravené doklady – převážně faktury a celní dokumenty. Drobné nesrovnalosti mohou vývoz zkomplikovat.

Ani současnými potížemi se však čeští podnikatelé nechtějí nechat odradit. Do budoucna chtějí pokračovat v dodávkách samotných lisů a rozšířit dodávky větších technologických celků – například třídících linek, a to společně s firmou ODES Jaroměř, nebo překládacích stanic.

»Níc méně plány jsou do značné míry závislé na stavu legislativy a možnostech dosáhnout na finanční předpřístupovou podporu poskytovanou z EU,« dodává Miloš Kalousek, který se podělil ještě o jeden poznatek...

Horko. I to může vstoupit do byznysu. Původně plánovaná dodávka na začátek září musela být kvůli němu přesunuta až na konec října. Teploty v Dalmácii kolem 40 stupňů ztěžovaly instalaci a navíc bylo těžké přesvědčit předem domluvený místní personál, potřebný k montáži, k výraznější činnosti. Také to se v Chorvatsku stává. ■

Naši výrobci lisovací techniky na odpady se v Chorvatsku prosazují. Těžce, ale přece.

Čtyřkomorový třicetitonový balíkovací lis L30-2 v třídící lince na PET lahve se stal skutečným bestsellerem. Koncem roku 2007 jej do Chorvatska dodala česká společnost LUX-PTZ a potenciální zákazníci se na něj jezdili dívat ze všech koutů země. Zájem byl skutečně ohromný, leč nové kontrakty prozatím zbrzdilo několik nepředvídaných událostí.

»Další projekty zůstávají na papíře. Podle našeho partnera jsou údajně na vině formální chyby chorvatské vlády při čerpání financí z Evropské unie. Problémem letošního roku jsou totiž neudělené peníze z EU, a to i na rozpracované projekty,« dělí se o zkušenosti Miloš Kalousek, obchodní manažer ze zmíněné společnosti LUX-PTZ.

Neovlivitelným faktorem byla i změna zákona o odpadech. Chorvatsko má zálohový systém na vratné obaly, tedy i na PET lahve ve výši 0,5 kuny, což jsou necelé dvě koruny. Chorvatský partner proto nabízel menší balíkovací lisy již do místa vzniku odpadu, tedy do každého obchodu či firmy...

»Níc méně došlo k úpravě zákona tak, že PET lahve se v podstatě nesmí lisovat a musí se dostat ke zpracovateli nepoškozené. Důvod byl prostý, systém záloh nečekaně ovlivnil nelegálně importované PET lahve z okolních zemí a ve fondu nezbyly peníze na vyplacení skutečně zálohovaných lahví. Tímto poklesl odběr určitého

sortimentu lisů a musíme se věnovat dodávkám, kde dochází ke konečnému zpracování. Tam musí být jednoznačně identifikovány chorvatské PET lahve a ostatní vyřazeny,« vysvětluje Miloš Kalousek.

Ačkoliv obchodníci z firmy LUX-PTZ nejsou na chorvatském trhu žádní nováčci, přesto i oni musí být stále připraveni na nečekané obraty. »Na počátku byl placený průzkum trhu pomocí agentury CzechTrade. Z prvního širokého seznamu firem jsme společně vytipovali pět firem, které jsme navštívili a prověřili vhodnost i zájem konkrétní firmy o zastupování. Správný výběr se potvrdil s odstupem času a chorvatský partner patří k nejsilnějším ve svém oboru,« popisuje začátky Miloš Kalousek, jehož firma se zabývá lisovací technikou na odpady a dalšími zařízeními pro odpadové hospodářství.

Ve strategii nechávají Češi volnou ruku chorvatským partnerům především proto, že ti nejlépe znají místní podmínky, kde to občas v podmínkách podnikání zaskřípe.

»Setkali jsme se i s nerovným konkurenčním bojem, kdy zákazník nechtěl uznat celoevropský certifikát s prohlášením o shodě CE a vyžadoval jiný od chorvatské autority. Zde bohužel vyhrála místní firma, která jiné než chorvatské certifikáty nemá. Na první pohled bylo zjevné, že jejich výrobky nesplňují ani základní bezpečnostní předpisy eliminující úraz obsluhy,« uvádí Miloš Kalousek.

Téměř samozřejmostí je podle něho delší splatnost faktur: 30–90 dní. Většina dodávek se neobejde bez vypsání veřejné zakázky, což pro-

Na co dát pozor v Chorvatsku

- Nehledě na pozitivní změny v podnikatelském prostředí a na harmonizaci právního řádu s právem EU se firmy mohou setkat s negativními jevy. Jedním z nich je korupce. Současná vláda v Záhřebu jí vyhlásila válku, neboť jde o jednu z podmínek vstupu Chorvatska do EU.
- Problémem může být skrytá diskriminace zahraničních účastníků tendrů. Byť veškerá legislativa týkající se veřejných zakázek je v souladu s evropským právem, její implementace pokulhává. Například ve stavebnictví se stává, že vítězové tendrů se většinou rekrutují z úzkého okruhu několika silných domácích stavebních a projektantských firem.
- Někdy problematický je přístup chorvatské justice k zahraničním subjektům.
- Stejně jako v mnoha jiných teritoriích mohou čeští exportéři narazit na nedostatečnou platební morálku některých odběratelů.
- Složitě a ne vždy logické jsou byrokratické postupy spojené s vydáváním nejrůznějších povolení a koncesí a v neposlední řadě i nejjasnosti v pozemkových knihách. (mim)